

KI TRAVAY OU FÈ?

Nan tribinal kriminèl

**Kounyeya gen anpil chans pou
w rankontre anpil granmoun
diferan.**

**Liv sa a pral montre w kiyès kèk
nan yo ye ak ki travay y ap fè.**

**Li pral di w ki travay ou genyen
tou!**

POLIS

Travay yon ofisye lapolis se pou li ede kenbe moun an sekirite.

Yo ka poze w kesyon pou ede yo konprann sa k te pase a.

Gen kèk ofisye lapolis ki mete inifòm men gen lòt ki mete rad nòmal.

DEFANSÈ DWA VIKTIM LAN

Travay moun sa a se pou ede w ak fanmi w, ak reponn kesyon ou kapab genyen.

Poze yo valè kesyon ou vle!

AKIZE A

Moun sa a ka fè yon bagay ki pa bon oswa li pa respekte lalwa. Kèk nan granmoun yo gen kòm travay pou yo eseye konprann sa k te pase a.

Ou ka tande kèk moun rele moun sa a "akize"

**KIYÈS KI AKIZE
NAN DOSYE OU A?**

JIJ LA

**Travay jij la se pou tande
tout moun epi aprèsa pran
yon desizyon nan tribinal la.
jij la ka poze w kesyon.**

JIRI A

Jiri a se yon gwoup granmoun k ap tandè tout moun nan tribinal la epi y ap deside si yo panse akize a te fè yon bagay ki mal.

PWOKIRÈ

Pwokirè a se youn (1) nan granmoun k ap eseye konprann sa k te pase a. Yo ka poze w kesyon pou ede yo konprann sa k te pase a.

Si yon moun pa respekte lalwa oswa li te mete yon lòt moun an danje, travay pwokirè a se pou l fè li sispann konsa tout moun ap an sekirite.

AVOKA

DEFANS

Travay avoka defans lan se pou ede moun yo rele akize a. Li pral eseye montre akize a pa t fè anyen ki mal.

OFISYE

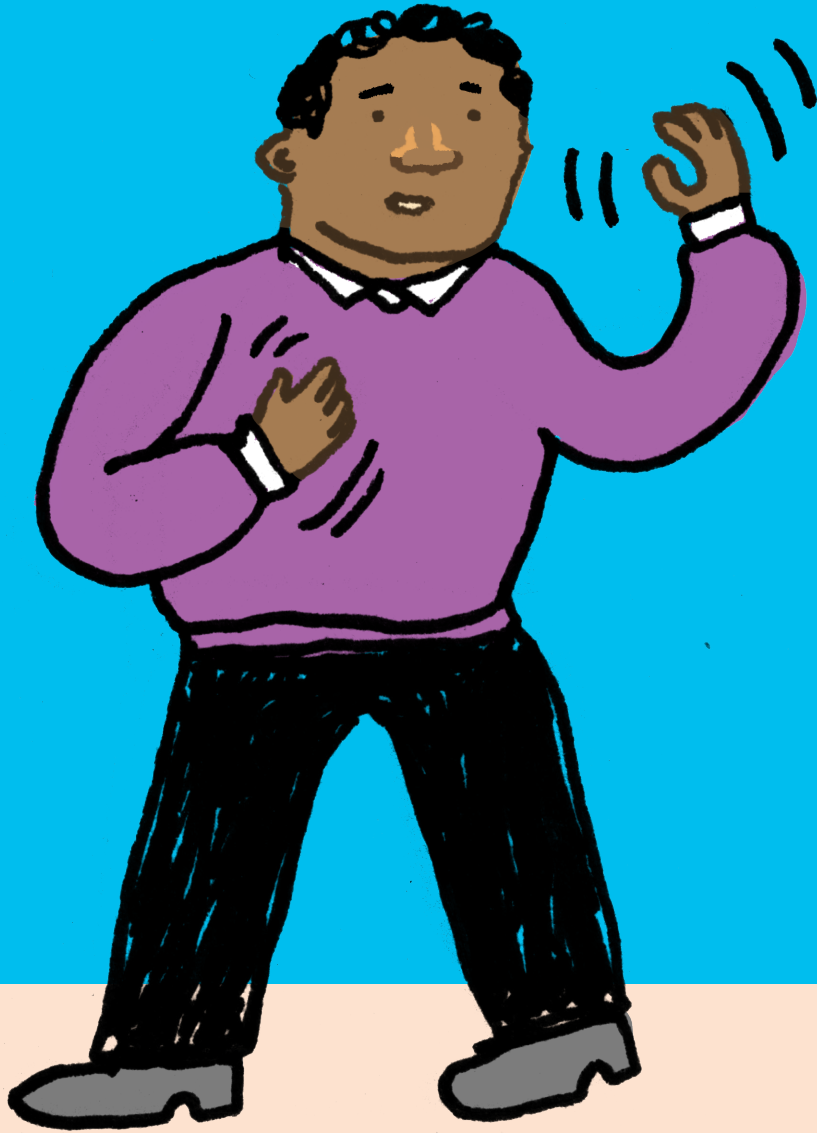
LAJISTIS

**Ofisye lajistis la asire | tout moun
nan tribinal la an sekirite.**

GREFYE

Travay grefye a se pou li ekri
tout sa moun yo ap di nan sal
lodyans lan.

ENTÈPRÈT

Travay entèprèt la se pou l ede tout moun ki pa pale anglè trè byen, ki soud oswa ki gen difikilte pou tandè, konprann sa lòt moun yo ap di nan tribinal la.

VIKTIM

Yon viktim se yon moun yo te fè yon mal lè yon lòt moun te fè te fè l yon mal oswa lè li pa t respekte lalwa.

TEMWEN

Yon temwen se yon moun ki te wè, ki te tande oswa ki konnen yon bagay yon lòt moun te fè mal oswa ki pa t respekte lalwa.

OU MENM

Travay ou se pou w reponn
kesyon epitou di granmoun
yo sa w konnen.

Pou timoun yo:

ÈSKE W TE KONNEN...

...ke lè ou ale nan tribinal epi granmoun yo vle asire yo gen kèk bagay ki pase pou ou?

Ou gen dwa pou w poze valè kesyon ou vle! Si w pa konnen sa k ap pase a, mande!

Ou dwe toujou santi w an sekirite. Si w santi w pè, di youn (1) nan granmoun yo sa tousuit.

Mande moun responsab ou a la oswa yon lòt granmoun pou l ede w konprann lòt bagay ki ta dwe pase apresya.

MOUN MWEN KONNEN

Ou kapab itilize paj sa a pou ekri non ak enfòmasyon kontak moun ou rankontre yo.

OFISYE LAPOLIS

Non:.....

Enfòmasyon:.....

DEFANSE DWA VIKTIM LA

Non:.....

Enfòmasyon:.....

PWOKIRÈ

Non:.....

Enfòmasyon:.....

JIJ

Non:.....

Enfòmasyon:.....

TRAVAYÈ SÈVIS SOSYAL/TERAPIS:

Non:.....

Enfòmasyon:.....

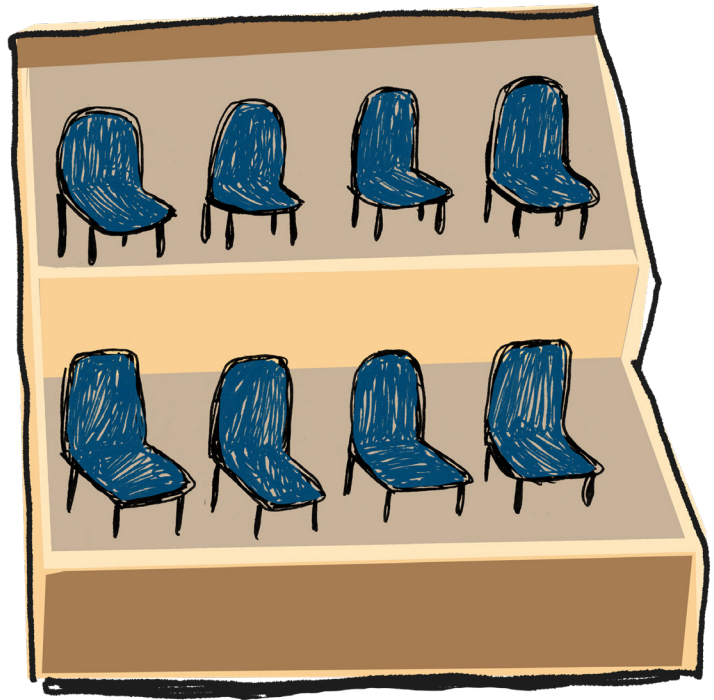
LÒT MOUN

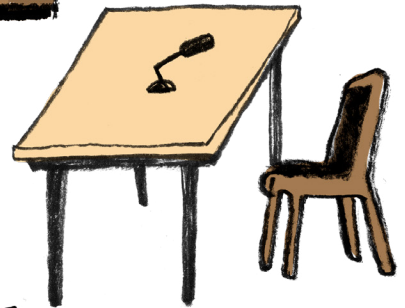
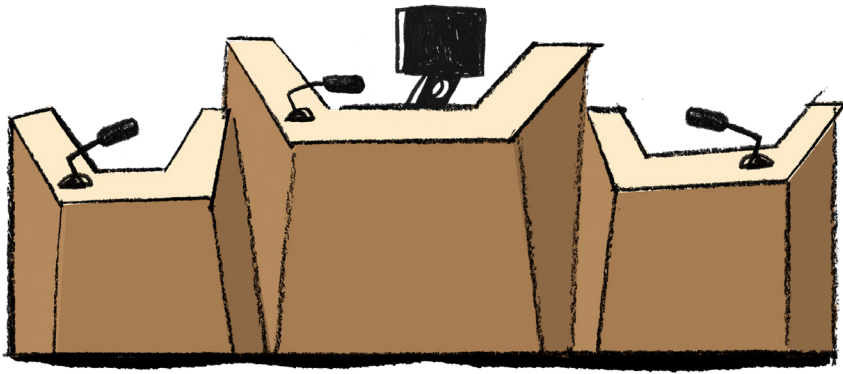
Non:.....

Enfòmasyon:.....

SA SE SAL LODYANS LAN.

Gen anpil moun k ap travay nan tribinal la. Sa se sal lodyans lan. Ki kote plas chak moun ye?

Pwojè ki rele Materyèl pou Timoun ki Temwen nan Sant pou Inovasyon nan Tribinal (Center for Court Innovation's Child Witness Materials) se yon kolaborasyon ant Sant pou Inovasyon nan Tribinal ak Sant pou Pedagoji Iben (Center for Urban Pedagogy), epi se akò pou kowoperasyon #2016-VF-GX-K011, Etazini akòde k ap sipòte l. Depatman Jistis, Biwo pou pwogram Jistis, Biwo pou viktim krim. Opinyon, rezilta, ak konklizyon oswa rekòmandasyon ki eksprime nan dokiman sa a sòti nan kontribitè sa yo epi li pa nesèsman reprezante pozisyon ofisyèl oswa politik Etazini. Depatman Jistis.

Sant pou Inovasyon Jidisyè (Center for Court Innovation) travay pou kreyasyon yon sistèm jidisyè pi efikas ak imen pandan l ap fè rechèch orijinal ak ede lanse refòm toupatou nan mond la.

www.courtinnovation.org

Sant pou Pedagoji Iben se yon òganizasyon san bi likratif ki itilize pouvwa desen ak zèv da pou ogmante yon angajman sivik ki enpòtan, nan patenarya avèk kominote ki istorikman majinalize.

www.welcometoCUP.org

Ilustrasyon: Ryan Hartley-Smith

Desen: Anabelle Pang

Sant poun Inovasyon nan Tribinal la rekonesan pou moun ki patnè pwojè a ak pati ki entereze yo; ak timoun, responsab swen, ak moun ki ap patisipe nan sistèm jistis toupatou nan peyi a ki kontribiye nan devlopman pwodui sa a.

NCJ 300642

Biwo pou viktim kriminalite angaje l pou li ranfòse kapasite nasyon an pou ede viktim krim yo ak bay yon lidèchip nan chanjman atitud, politik, ak pratik yo pou li fè pwomosyon jistis ak gerizon pou tout viktim krim yo.

www.ovc.ojp.gov

Biwo pou Pwogram Jistis la se yon ajans federal ki bay lidèchip federal, sibvansyon, fòmasyon, asistans teknik, ak lòt resous pou ogmante kapasite nasyon an pou prevwa ak redui krim, asiste viktim yo, epi amelyore eta de dwa pandan l ap ranfòse sistèm jistis penal ak pou jenn yo. Sis (6) biwo ki nan pwogram la—Biwo pou Asistans Jidisyè, Biwo pou Estatistik Jidisyè, Enstiti Nasyonal pou Jistis, Biwo pou Viktim Krim, Biwo Jistis pou Jenn ak Prevansyon Delenkans, ak Biwo ki la pou Detèmine Santans Delenkan Seksyèl yo, siveye, arete, anrejistre ak suiv yo—sipòte efò k ap fèt pou goumen kont kriminalite nan nivo lokal ak nan Eta a, finanse milye pwogram sèvis pou viktim, ede kominote yo jere delenkan seksyèl, reponn ak bezwen jenn yo nan sistèm la ak timoun ki an danje yo, ak bay done ak rechèch ki vital.

Office for Victims of Crime
OVC

MEN MOUN KI NAN TRIBINAL LA.

Ou kapab mete foto pou kole sa yo sou desen sal lodyans lan ki nan paj 28 jiska 29.

Lapolis

Defansè dwa viktim lan

Jiri

Jij

Avoka defans lan

Pwokirè

Ofisye Lajistis

Grefye

Entèprèt

